

ЛЕКЦІЯ 10 (2) АРГУМЕНТИ НА КОРИСТЬ МОЖЛИВОСТІ ЧУДЕС 2

В даній лекції я хотів би торкнутись аргументації захисту можливості чудес. І ми розглянемо два напрями. Перший той, що чуда підтверджені історично, другий – ми подивимося філософські й логічні аргументи на захист можливості чудес.

Отже, чудеса з історичним підтвердженням. Крім емпіричного методу доказів є ще історичний метод, який містить в собі свідчення самовидців, особисті, якісь записи, якісь історичні артефакти, те, що ми можемо зарахувати до непрямих доказів про те, що та чи інша подія мала місце в історії. І що належить до історичного підтвердження можливостей чудес? По-перше, це те, що чимало чуд було вчинено привселюдно, тобто, багато людей було свідками цієї події. І хоч це була неповторювана подія, але багато людей були свідками цієї події. Цього не можна заперечити, що воно відбулося. І якщо ми будемо ставитися неупереджено до свідчень самовидців, і ми в наступних наших лекціях говоритимемо про те, чому Біблія є достовірним джерелом інформації, то ми можемо побачити, що Біблія каже про багато чудес, які було вчинено за великої кількості людей. Зокрема й одне з чудес, про яке свідчать статисти – це нагодування великої маси людей, серед яких було понад п'ять тисяч тільки чоловіків, які не просто бачили чудо, але й були безпосередньо учасниками цього чуда. Вони скуштували плоду цього чуда. І ось складно спростувати події, свідком якої була сила людей. Тому, за свідченнями багатьох самовидців, деякі чуда було зроблено в присутності тих, хто не вірив у можливість цих чудес. Зокрема тоді, коли релігійні лідери не приймали Христа, вони бачили в Ньому загрозу своїй системі правління. Тому, звісно, вони не сприймали за правду оці чутки і свідчення в народі, що Ісус творить чудеса. І навіть, можливо, вони приймали, але мали сумнів щодо джерела цих чудес. Вони звинувачували Ісуса Христа в тому, що Він чинить чуда силою веельзевула, князя демонів. Але зазначте, що все ж таки в їхньому розумінні – це були чуда. Коли Никодим прийшов до Ісуса Христа, це був один із фарисейських начальників, він сказав, що: «ми знаємо, що діла, що ти чиниш, ніхто не може чинити, якщо з ним не буде Бог». І ось Ісус зробив деякі Свої чуда в присутності отаких ось сумнівців, які були скептиками і були щодо Нього вороже налаштовані. Зокрема Матвій у дев'ятому розділі пише про uzдоровлення слабого. Воно відбулося саме в одному із будинків, де зібралися релігійні лідери, які хотіли послухати Христа. І ось Він на доказ правдивості Своїх слів учиняє оце чудо. І звісно, оці опоненти нічого не могли сказати. Вони просто мовчали, вийшли, і далі думали: «Що ж робити із цим?» Бо це було неспростовне чудо.

І по-третє, чуда Христа підтверджено історично, що ці чуда чинилися не просто якимось разово, а чинилися протягом тривалого проміжку часу. Вони були настільки різноманітні і обширні у своєму масштабі, що Христос міг творити чуда в

різних сферах. Іншими словами, Він долав різні сили. Пам'ятаєте, Він ходив по воді чи утихомирював бурю. В Євангелії від Марка^а говориться, що Він панує над силами природи. Ми бачимо, що Христос уздоровлював від хвороб, Він міг це робити безліч разів, виліковувати чималу кількість людей чи разово. І зцілення були зроблені в різний спосіб – десь було лише словом на відстані, десь це було доторком до хворого, десь треба було чинити певні дії – робити мазь із грязі. Таким чином було уздоровлено сліпого. Ми бачимо, що в Ісуса була влада над хворобами, над фізичним, над матеріальними станом людини. Ми бачимо, що Ісус виганяв демонів, звільняв людей від демонічної залежності. Євангеліст Марко^о зокрема каже про несамовиту людину, яка не мала спокою, страждала в душі своїй. Можливо, сучасною мовою це назвали якимось психічним розладом. Але Ісус буквально одним словом міг заспокоїти його, звільнити його від цієї залежності. І дивовижно, що Ісус Христос мав владу над смертю: воскресіння Лазаря. І навіть тоді. Коли почався процес розкладу, гниття тіла, коли свідки цієї події кажуть, що ми можемо відчувати емпірично запах, що свідчить про те, що тіло розкладається. Христос звернувся до цього померлого на ім'я, Він звернувся до цього тіла, і до душі, яка була поза тілом, Він сказав вийти з печери, де був похований. Справді, Йому підвладна смерть. Справді, ці чуда були тривалими, були абсолютно різними, широкими, то й ігнорувати їх історично неможливо.

І по-четверте, я хотів би сказати, чому чуда історично підтвердженні. Ми бачимо не тільки свідчення чудес, що були на відстані, але й ті, в яких безпосередньо брали участь. Четверта думка, що є свідчення самих уздоровлених. Зокрема, Іван наводить слова свідчення сліпонародженої людини, яку уздоровив Христос, і яка далі каже, що: «Я справді був сліпий, а тепер я бачу. Це велике чудо! А Бог грішників не слухає». Свідчення цієї людини каже не просто про чудо, а каже про те, що це чудо вчинено надприродньою присутністю Бога на землі. І ось історично ми бачимо, що безліч історичних доказів, свідчень очевидців про те, що чуда були, а якщо вони були – це значить, що вони можливі й нині. І друга думка, яку я хотів би висловити – та, що чуда підтверджені філософськи. Перше, що підтверджені історично, і по-друге, підтверджені філософськи.

Як ми можемо розвинути аргументацію на користь можливості чудес? Найперше, що ми маємо сказати, що існування всесвіту підтверджує наявність особистісної досконалої істоти. Тобто те, що ми називаємо таким терміном як Бог – це особистісна, досконала істота. Чому ми можемо говорити про те, що наявність всесвіту підтверджує наявність такої Особи. Можливо, в попередніх наших лекціях першої частини нашого курсу ми говорили про це, що якщо щось існує, значить, отже, існує Бог. Я буквально стисло нагадаю. Аргументацію в цьому напрямку.

По-перше, оті наукові досліді, відкриття, в яких ми можемо з вами якоюсь мірою бути ствержені. Те, що ми бачимо цілковито, універсально у всесвіті, спостерігаємо дію другого закону термодинаміки, який говорить нам про принцип ентропії. Він каже про те, що корисна енергія розсіюється. Іншими словами, енергія щодня прагне до дезорганізації, тобто рухається до хаосу. Це відбувається через те, що корисна енергія вивільнюється, розсіюється і не організовується до свого первісного стану. Все довкола нас зазнає ерозії, руйнації, старінню – люди, будинки, гори, вся природа. Ми спостерігаємо ось цей цикл умирання. І далі, якщо ми щось трохи оновимо, і можливо в насінні народиться нове дерево, то все рівно відбувається цикл умирання. Це цикл летаргії, чи можливо бути, як ми кажемо охоложеності та безсилля. І ось дія другого закону термодинаміки показує, що всесвіт колись прийде до стану повного хаосу, тобто те, що називають тепловою смертю всесвіту. Тобто, всесвіт колись прийде до стану цілковитого хаосу. Отже, всесвіт мав початок. Всесвіт не може існувати вічно. І якщо він є нині, а вічно він існувати не міг, то він мусив мати якийсь початок. А який початок. Він мав мати не фізичний, а метафізичний початок. Тобто, в даному контексті розмірковувань, переконання про створіння виглядає більш науково, аніж твердження про вічне існування всесвіту. До того ж твердження про створення всесвіту більш логічне обґрунтовано, ніж твердження про те, що всесвіт з'явився нізвідки, чи він сам себе створив. Це з розмірковувань з попередньої частини курсу. І якщо існування всесвіту каже нам про те наявність особистісної досконалої Істоти, то така Істота, будши Творцем і Законодавцем, може творити абсолютно вільно згідно зі Своєю волею все те, що логічно можливе. І в даному випадку оці надприродні втручання в природній хід подій можливі. Якщо Він Творець і Законодавець і може керувати Своїми законами, до того ж ми люди, і не можемо обмежити ці закони просто тому, що ми їх не знаємо – ми не можемо сказати, що вони щось забороняють, щось наказують, бо ми у повноті їх навіть не знаємо, наше розуміння і пізнання цих законів змінюється – але ось така Істота, будши Творцем і Законодавцем, може чинити все що захоче. Тож, оці всі надприродні втручання в плин подій можливі. І ми можемо зробити висновок, що чуда можливі, і їх потрібно доводити чи спростовувати і історично і юридично. Тобто, якщо є свідки, які справді можуть свідчити так, що це є юридично визнаний достовірний факт, то ви повинні погодитися з тим, що чудеса можливі. І завершуючи ці розмірковування я хотів би сказати, що набагато простіше вірити в те, що чудеса можливі, аніж в те, що чудеса неможливі. І як ми казали на початку цього розділку про чуда, християнство спирається в своїй історії, оповісті на те, що чуда не просто можливі, а те, що чуда мають місце. Це доводить нам саме наявність метафізики. Це демонструє нам, що Бог свідчить про Себе. Біблія каже, що Бог багато разів і багатьма способами в давнину промовляв до отців через пророків в об'явленнях. І так само Бог являв Себе, і Біблія каже, що розглядаючи творіння, ми можемо зробити правильний висновок про Божу велич, про Божу могутність, про

Божество, Його безмежність. І до того ж, коли Бог багато разів до отців через пророків, в останні дні Він явився у Сині, і промовляв через Свого Сина. І сам прихід у світ був чудовим явленням. Його життя і наука була супроводжувана чудами, як підтвердженням Божественности. Його воскресіння було надзвичайним чудом. По суті, якраз Біблія хоче показати нам, що є метафізичний світ, який вривається в нашу повсякденну фізичну реальність. Бог свідчить про те, що фізичний світ не є закритою коробочкою. Саме через чуда Бог хоче показати, що наш світогляд, наш погляд на світ має містити в собі і метафізичні складові. І тоді, якщо ми відкриваємо своє розуміння світу метафізичними складовими, нам слід відповісти на запитання – що це за метафізична складова. Потрібно шукати, знову ж таки, шляхом логічних міркувань яка повинна бути чи може бути метафізична складова нашого світу. І справді, якщо ми будемо неупереджено розмірковувати, не порушуючи законів логіки й будувати якісь висновки і здогади, то теїстична картина світу, я б сказав, християнський теїзм, бо саме це єдиний світогляд, що описує реальність, не порушуючи ні законів логіки, ні суперечачи об'єктивній реальності, яку ми можемо бачити і пізнавати емпірично. Я хотів би закликати вас підійти до роздумів про саме найвеличніше чудо – чудо воскресіння Ісуса Христа. Ми трохи пізніше говоритимемо, зокрема про можливості воскресіння, як можна довести воскресіння і вплив воскресіння на наше світобачення. Як ми повинні змінити світогляд, якщо воскресіння було реальним чудом.